

Uit overvloed

Beleidsplan 2020-2025

**Protestantse Gemeente
Nieuwegein Noord**

De vraag is hoe wij de waarheid over ons bestaan tonen.

*Hoe dragen wij bij aan wat wij zijn:
Het lichaam van Jezus Christus¹*

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1 Inleiding	5
1.1 Voorwoord	5
1.2 Opdracht	5
1.3 Werkwijze	6
1.4 Projectgroep	6
2 Wie zijn we	7
2.1 Missie	7
2.2 Profiel	7
2.3 Demografie	8
3 Onze middelen	10
3.1 Financiën	10
3.2 Vrijwilligers	12
4 Visie	13
4.1 Een bloeiende gemeente met uitdagingen	13
4.2 Delen in de bloei	14
4.3 Publiciteit	15
4.4 Betaalde krachten	16
4.5 Financieel beleid	16
4.6 Organisatie	16
4.7 Relaties met andere kerkelijke gemeenten en religieuze groeperingen	17
Bijlage 1 – Gesprekken met gemeente	18
Bijlage 2 – Vragenlijst	19
Verwijzingen	22

Versie

Dit is de definitieve versie van het beleidsplan, zoals vastgesteld in vergadering van de kerkenraad van de Protestantse Gemeente Nieuwegein Noord op woensdag 4 december 2019.

Samenvatting

We hebben een grote rijkdom als gemeente. We zijn een gemeente die samenleeft en naar elkaar omziet. Zowel de vrijwilligers als predikanten hebben veel talenten en zetten die met succes in voor de gemeente. De financiën zijn voor de komende jaren op orde. Maar bovenal mogen we ons als gemeente het lichaam van Jezus Christus noemen. In een tijd waarin er veel sociale en geestelijke nood is, gunnen we het ook andere mensen in Nieuwegein om te delen in de rijkdom die we hebben. Daarom willen we de komende jaren meer mensen bereiken en met ons laten kennismaken.

Onze protestantse gemeente Nieuwegein-Noord leeft vanuit het geloof dat we Gods kinderen zijn en dat Hij de mensen lief heeft. We voeden ons geloof door de Bijbel en laten ons inspireren door Gods Geest en het leven van Jezus Christus. Iedereen is bij ons van harte welkom. Er is een grote betrokkenheid met de wereld om ons heen.

Onze gemeente kent een grote onderlinge solidariteit. Omzien naar elkaar, naastenliefde en echte belangstelling en hulp voor elkaar worden dagelijks in praktijk gebracht. Daarnaast valt op dat de gemeente uit “doeners” bestaat. Veel gemeenteleden zijn actief als vrijwilliger. Het geloof wordt vormgegeven door concreet wat te doen.

Verkoop van het kerkgebouw De Bron en terugbrengen van het aantal predikanten heeft er voor gezorgd dat de komende jaren de financiën op orde zijn en dat er een reserve aanwezig is voor tegenvallers.

De protestantse kerk in Nederland is vergrijsd in vergelijking met de Nederlandse bevolking. In onze kerk is dat versterkt het geval. Meer dan 40% van onze gemeente valt in de leeftijdscategorie tussen de 60 en 80 jaar. In de vorige beleidsperiode is gekozen voor de kwaliteit van ons samenzijn en activiteiten (“bloei”) in plaats van voor ‘tegen de stroom in’ het aantal gemeenteleden behouden of uitbreiden (“groei”). We kunnen blij constateren dat het doel van “één (bruisende) gemeente die elkaar elke week ontmoet” bereikt is. Daar moeten we ons voor blijven inzetten.

We zijn als gemeente gezegend met het geloof zoals hierboven verwoord, met de grote betrokkenheid met elkaar en met bloeiende activiteiten. Ondanks de keuze voor kwaliteit in plaats van kwantiteit, gunnen we anderen om te delen in deze overvloed (titel van dit beleidsplan). Daarom zetten we ons de komende jaren extra in, om meer mensen te bereiken en met ons te laten kennismaken. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan de jongere generaties, mensen die contact met de kerk zijn verloren of mensen die verderaf van de kerk staan.

Velen van ons hebben een zekere verlegenheid met uitdragen van het geloof. We zijn ook beducht om ons te veel op te dringen. Evangelisatie past niet van nature bij ons. Toch zullen we met elkaar en met anderen buiten de kerk het gesprek aan moeten gaan over het geloof – op een manier die bij ons past – als wij iets van die overvloed willen delen.

Er zijn vele verschillende behoeften voor invulling van de wekelijkse eredienst. We slagen er als gemeente in om elkaar de ruimte te gunnen. De huidige eredienst past bij ons. Aanpassingen in de tijd zullen nodig zijn, maar hiervoor past een stapsgewijze en voorzichtige aanpak.

Contact met andere kerken en religieuze organisaties is belangrijk om kosten en middelen te delen, samen ons verhaal aan de wereld te vertellen en samen ons geloof te beleven.

Nieuwegein, november 2019

1 Inleiding

1.1 Voorwoord

De Protestantse Gemeente Nieuwegein-Noord en de wereld om ons heen verandert continu. Om richting en sturing te geven aan belangrijke beslissingen door gemeente en kerkenraad wordt in opdracht van de kerkenraad elke vijf jaar een beleidsplan opgesteld.

Het vorige beleidsplan van de Protestantse Gemeente Nieuwegein-Noord heeft een horizon tot 2020. Dit beleidsplan heeft richting gegeven aan een aantal belangrijke veranderingen in de afgelopen jaren. Het kerkgebouw De Bron is verkocht en sinds februari 2017 maakt de gemeente gebruik van de fraai verbouwde Dorpskerk en het kerkelijk centrum Geinlicht. De formatieruimte voor predikanten is teruggebracht en de inkomsten en uitgaven van de gemeente zijn weer goed in evenwicht.

Daar waar het vorige beleidsplan in de afgelopen jaren dus goed geholpen heeft, zijn er nu een aantal relevante ontwikkelingen waardoor een nieuw beleidsplan nodig is:

- Belangrijk onderwerp van het vorige beleidsplan waren de kerkgebouwen (van twee naar één) en de menskracht. Inmiddels hebben we belangrijke keuzes achter de rug en gebruiken we één gebouw. We zijn in een nieuwe situatie beland die vraagt om herbezinning van onze koers.
- Op landelijk niveau wordt nieuw beleid geformuleerd onder de titel "Kerk 2025". Als plaatselijke gemeente dienen we ons te bezinnen wat dat voor ons betekent. Het landelijk beleid geeft ons ook keuzes en we moeten bepalen welke keuzes het beste bij ons passen.
- De landelijke kerk heeft in de afgelopen jaren nieuwe mogelijkheden en werkvormen ontwikkeld. Die kunnen ook voor onze gemeente relevant zijn.
- Demografische ontwikkelingen en een teruglopend aantal gelovigen maken dat we niet alles kunnen doen. Veroudering en een krimpende gemeente betekent dat we minder menskracht hebben en minder financiële middelen.
- De kerkenraad, taakgroepen en commissies ervaren dat het vorige beleidsplan onvoldoende houvast geeft in het maken van keuzes.
- Er is nieuwe wetgeving op onder meer het gebied van de privacy (Algemene Verordening Gegevensbescherming) en het verstrekken van gegevens uit de Gemeentelijke Basis Administratie aan kerkelijke instanties die ook gevolgen voor onze gemeente hebben.

Dit beleidsplan geeft kaders voor het maken van keuzes in de komende jaren. Omdat in de komende vijf jaar veel kan gebeuren, is het geen uitgewerkt actieplan. Interpretatie van de situatie en besluitvorming "in de geest van dit beleidsplan" zal dus nodig zijn.

1.2 Opdracht

De kerkenraad heeft een speciaal voor dit beleidsplan gevormde projectgroep gevraagd om een beleidsplan te formuleren voor de periode 2020-2025. Het beleidsplan en de daaraan ten grondslag liggende visie dienen door de gemeente herkend en gedragen te worden.

Het beleidsplan dient richting te geven voor de te maken keuzes in de komende jaren. Wat we niet doen is minimaal even belangrijk als wat we wel doen. Een duidelijk profiel van de gemeente helpt om scherpe keuzes te kunnen maken.

Verder dient het plan sturing te geven in keuzes naar aanleiding van demografische ontwikkelingen, ontwikkelingen in de landelijke kerk en wettelijke ontwikkelingen.

1.3 Werkwijze

Na een voorbereidende fase, heeft de projectgroep zich eerst gericht op het verzamelen van (a) feiten (b) ideeën en (c) meningen.

Het “verzamelen van feiten” betreft het in kaart brengen van de stand van zaken en ontwikkeling van de financiën, het aantal en samenstelling van de gemeenteleden en de vrijwilligers.

Het “verzamelen van ideeën” betreft het opdoen van voorbeelden van keuzes door andere kerken en wat de landelijke kerk ons aanreikt.

Voor het “verzamelen van meningen” is er veel gesproken met de verschillende groepen in onze gemeente. In bijlage 1 staat een overzicht van de gevoerde gesprekken. Alhoewel de agenda bij de verschillende groepen varieerde, kwamen vaak aan bod: onze missie, visie voor de komende jaren, beleving van ons geloof en besteding van tijd en middelen.

In bijlage 2 zijn de opzet en beknopte resultaten van de vragenlijst die gemeenteleden hebben ingevuld weergegeven.

Na het verzamelen van feiten, ideeën en meningen, is de visie zoals verwoord in hoofdstuk 4 samengesteld. Onderdelen van die visie zijn met verschillende groepen getoetst en uiteindelijk in zijn geheel voorgelegd aan moderamen en kerkenraad.

1.4 Projectgroep

De projectgroep heeft gewerkt vanaf de zomer 2018 tot en met najaar 2019.

De projectgroep was samengesteld uit leden die recentelijk of al lange tijd aangesloten zijn bij onze gemeente en tot verschillende leeftijdsgroepen behoren. Daarbij was de verdeling tussen mannen en vrouwen gelijk. Luc Scheidel was voorzitter van de projectgroep en als ouderling de verbinding met de kerkenraad.

2 Wie zijn we

De gemeente is met zachte krachten als liefde, vrede en recht een bron van hoop voor de samenleving.²

2.1 Missie

We leven vanuit het geloof dat we Gods kinderen zijn en dat Hij de mensen lief heeft.

We voeden ons geloof door de Bijbel en laten ons inspireren door Gods Geest en het leven van Jezus Christus. Zijn leven hield niet op bij de dood. Dat geeft ons vertrouwen. De wekelijkse eredienst is een belangrijk moment om ons geloof te voeden. Maar ook op andere momenten en manieren zoeken we naar wat God met ons wil.

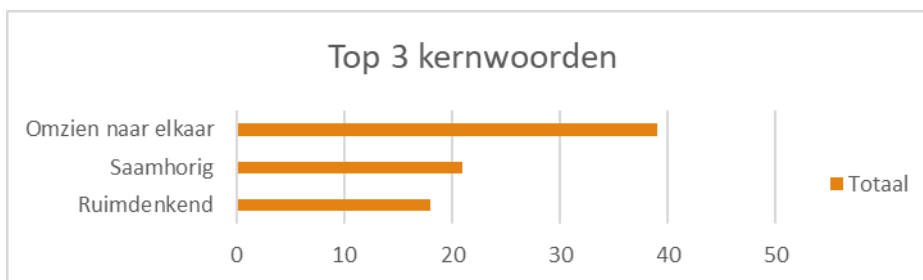
Iedereen is bij ons van harte welkom. Er is ruimte voor verschillende visies en vormen van geloofsbeleving. De gemeente is meelevend met elkaar en we zien in woord en daad naar elkaar om. De wekelijkse eredienst is een belangrijk ontmoetingsmoment. Maar we ontmoeten elkaar ook op andere momenten in de week. We vinden het belangrijk dat rekening gehouden kan worden met een ander. Dat praktiseren we in onze gemeente en we hopen daarmee ook anderen buiten de gemeente te inspireren.

Er is een grote betrokkenheid met de wereld om ons heen. Zowel plaatselijk in Nieuwegein, in Nederland als met mensen ver weg. Het geloof is de basis voor ons denken en doen, maar geeft ons geen status ten opzichte van niet-kerkelijken. God sluit niemand uit en zijn liefde is er voor iedereen.

2.2 Profiel

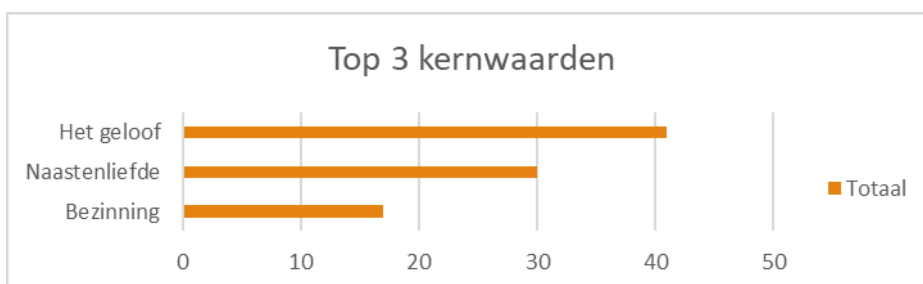
Onze gemeente kent een grote onderlinge solidariteit. Omzien naar elkaar, naastenliefde en echte belangstelling en hulp voor elkaar worden dagelijks in praktijk gebracht. Het woord "samen" wordt veelvuldig gebruikt.

In alle gesprekken die de projectgroep heeft gevoerd (zie bijlage 1) werd deze kracht van de gemeente benoemd. In de vragenlijst die gemeenteleden hebben ingevuld (zie bijlage 2) waren de meest gegeven antwoorden op de vraag "Welke kernwoorden vindt u bij de gemeente passen" als volgt:

Naast het omzien naar elkaar valt op dat de gemeente uit "doeners" bestaat. Veel gemeenteleden zijn actief als vrijwilliger. Het geloof wordt vormgegeven door concreet wat te doen.

Als kernwaarde wordt in de vragenlijst (bijlage 2) het meest "het geloof" benoemd.

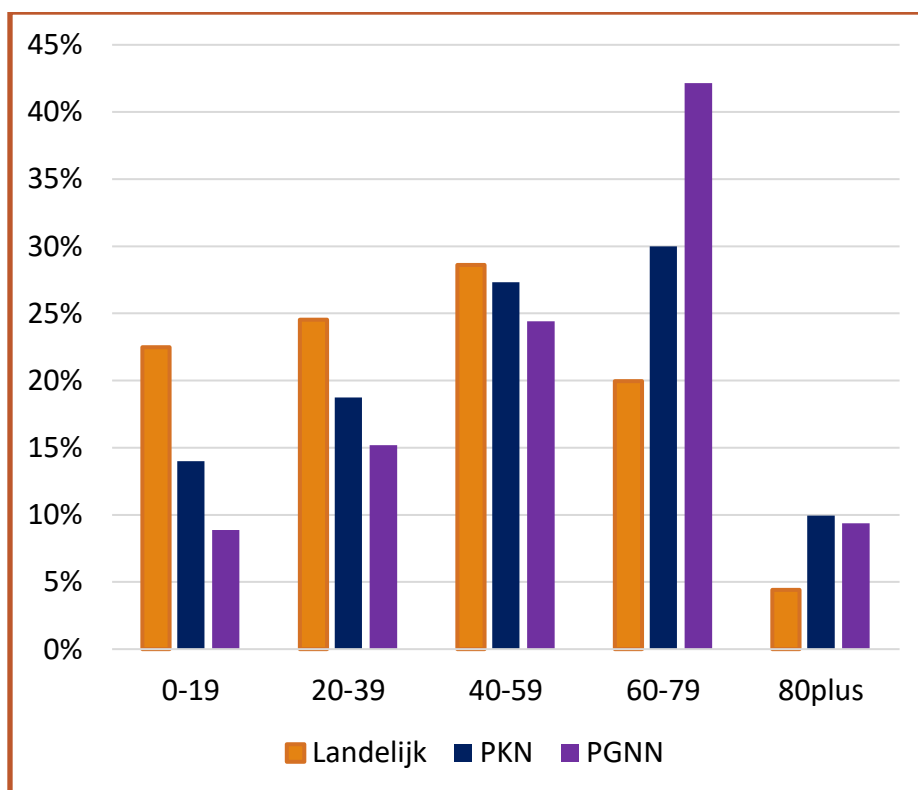

Dit geloof wordt sterk individueel beleefd. Het is mogelijk om de gemeenschappelijke noemer van het geloof te benoemen (zie vorige paragraaf), maar er is ruimte voor verschillende visies. Er is weinig behoefte om het geloof actief uit te dragen. ‘Evangelisatie’ wordt vaak gezien als te opdringerig.

Alhoewel concrete gegevens ontbreken, is het verantwoord te stellen dat de gemeente hoger opgeleid ten opzichte van landelijke gemiddelde. Men is veelal gericht op taal en woord en minder op beelden.

2.3 Demografie

Bij het bepalen van de toekomstplannen voor onze gemeente, is het goed om de feiten over de leeftijdsamenstelling te kennen. In onderstaande tabel is de leeftijdsopbouw van onze gemeente³ (rechts, paars) weergegeven en afgezet ten opzichte van de leeftijdsopbouw van de bevolking in Nederland (links, oranje) en de Protestantse Kerk Nederland⁴ (midden, blauw).

Bij dit overzicht zijn de volgende opmerkingen te maken:

- De protestantse kerk in Nederland is vergrijsd in vergelijking met de Nederlandse bevolking. De oudere leeftijdsgroepen zijn oververtegenwoordigd ten opzichte van de jongere groepen.
- In onze kerk is dat versterkt het geval. Meer dan 40% van onze gemeente valt in de leeftijdscategorie tussen de 60 en 80 jaar.

De landelijke protestantse kerk is ontstaan uit meerdere stromingen. De samenstelling bij andere stromingen binnen PKN kan verschillen met onze gemeente.

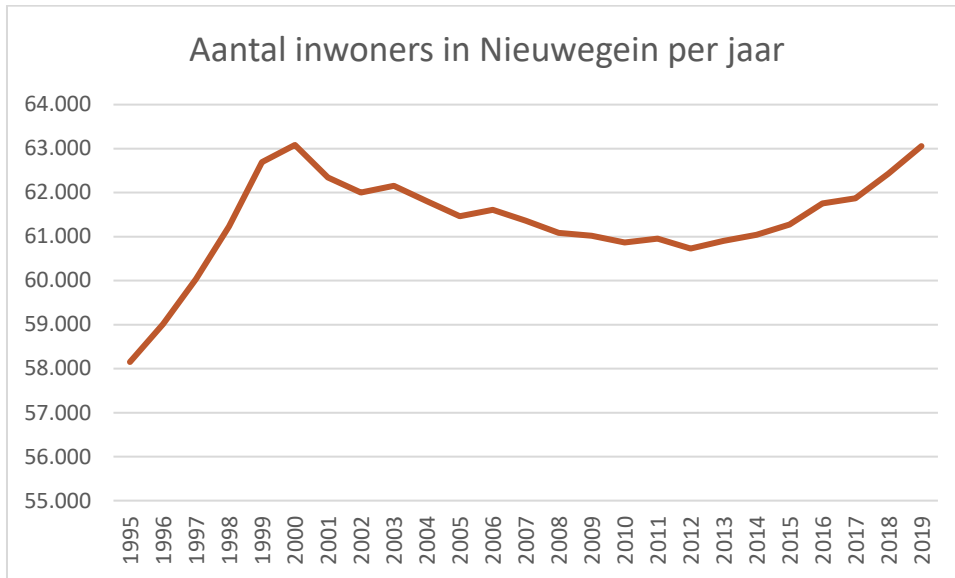
De leeftijdsopbouw binnen de plaatselijke gemeente Nieuwegein verschilt niet significant van de bevolking in Nederland.

De gemeenteleden van 60 jaar en ouder zijn zeer actief in onze gemeente. De online vragenlijst voor dit beleidsplan werd, ten opzichte van de leeftijdsopbouw van onze gemeente, bovengemiddeld vaak door mensen van 60 jaar en ouder ingevuld, waaruit een grote betrokkenheid blijkt.

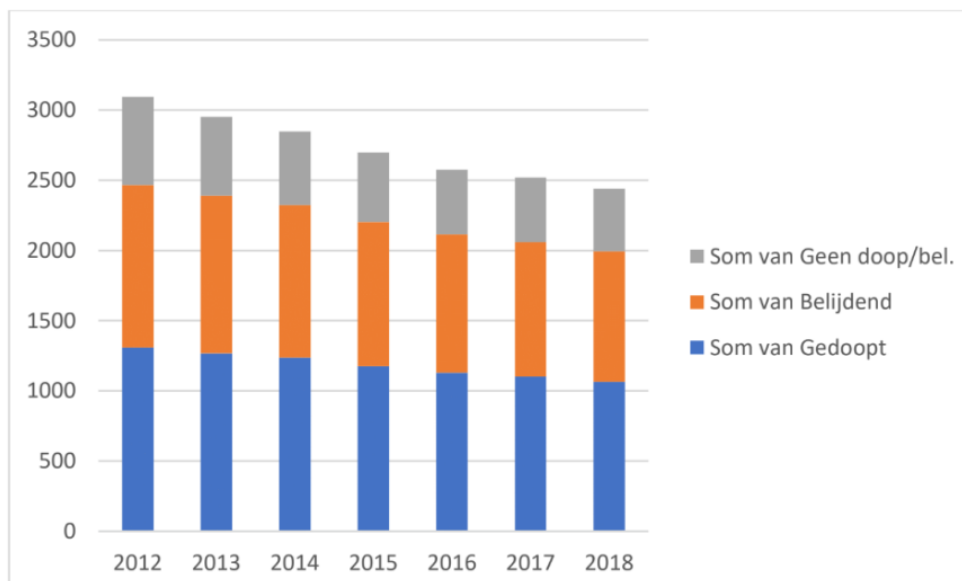

De plaatselijke gemeente Nieuwegein groeit sinds 2012 weer, nadat het inwoneraantal in de periode daarvoor was gekrompen⁵.

Ondanks de groei van Nieuwegein, daalt het aantal gemeenteleden tussen 2012 en nu met ca. 19%. Gezien de leeftijdsamenstelling van de gemeente met veel ouderen, zal het aantal gemeenteleden in de komende jaren verder afnemen. Er is geen voorspelling gedaan van deze trend tijdens de periode van dit beleidsplan.

3 Onze middelen

100

*Ik zal is de god -
die stem*

*Hij heeft ons gemaakt -
wij niet hem.*

*Hij voert ons
door ruige oorden*

*naar de bron
van zijn woord.*

*Dank daarvoor
en gezegend*

*Gij die uw gemeente
bijeenhoudt.⁶*

3.1 Financiën

Om beleid uit te kunnen voeren zijn zowel financiën als menskracht (vrijwilligers) nodig. Dit hoofdstuk brengt in kaart wat de verwachting is ten aanzien van die middelen voor de middellange termijn van vijf jaar.

Inkomsten

De ontwikkeling van de inkomsten door bijdragen van gemeenteleden (Levend geld; actie Kerkbalans) is een belangrijk punt van aandacht in een krimpende en vergrijzende gemeente.

Het College van Kerkrentmeesters heeft een begroting op hoofdlijnen voor periode 2019 – 2024 opgesteld. In die begroting heeft het college de dalende trend van toegezegde en ontvangen inkomsten uit Kerkbalans van de afgelopen 10 jaar geëxtrapoleerd. Dat leidt tot een voorspelling van de inkomsten van ongeveer €220.000 in 2019 naar €206.000 in 2024

De projectgroep heeft ook een alternatieve berekening gemaakt van de verwachte inkomsten op basis van de samenstelling van de gemeente. Daarbij is aangenomen dat er geen nieuwe leden bijkomen in de komende vijf jaar, huidige leden jaarlijks hetzelfde blijven geven en de totale toezegging alleen zal afnemen door overlijden. Op basis van deze berekening zal de jaarlijkse opbrengst over vijf jaar ongeveer €10.000 per jaar lager zijn.

Beide berekeningen laten dus een afname zien van 5 à 6% in de komende vijf jaar.

Kosten

Na verkoop van de Bron en terugbrengen van het aantal beroepskrachten (FTEs) zijn de te verwachte kosten de komende vijf jaar binnen de kaders van de inkomsten.

Vermogen

Voor het onderhoud van de gebouwen wordt een voorziening aangehouden. Kosten voor de voorziening komen jaarlijks ten laste van de begroting.

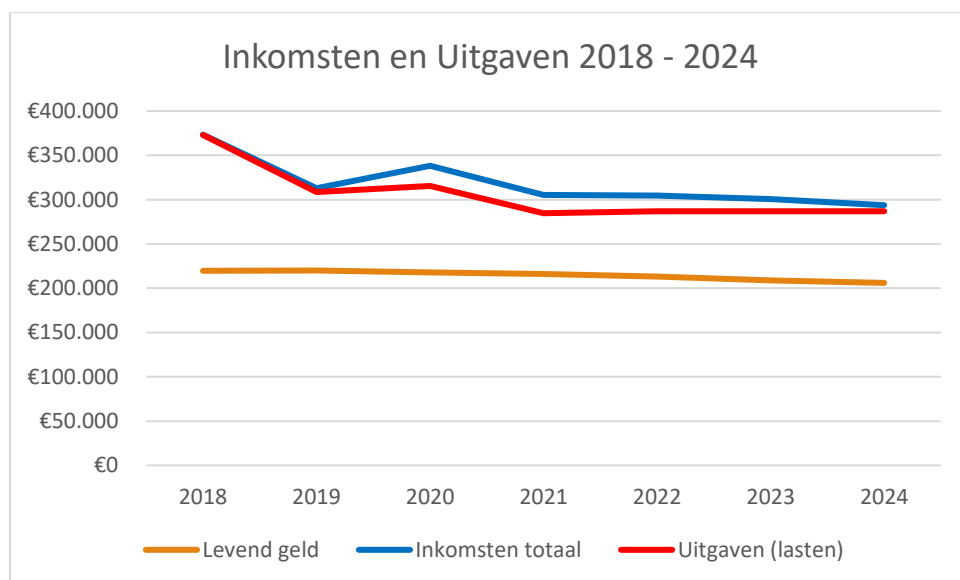
Naast deze voorziening is er ook een algemene reserve. Deze algemene reserve wordt aangehouden met de volgende doelstellingen:

- Garantie op continuïteit voor onze verplichtingen ten aanzien van de beroepskrachten (met name predikanten).
- Ook bij nieuwe beroepingen dienen we te kunnen aantonen dat er voldoende algemene reserve is om onze verplichtingen te kunnen voldoen.
- Bij onverhoopt tegenvallende inkomsten zijn er naast de kosten voor predikanten ook andere doorlopende vaste kosten.
- Het vermogen levert ook rendement dat nodig blijkt voor een sluitende begroting. Hierbij is het uiteraard de vraag in hoeverre dit mogelijk blijft met de huidige lagere rente stand.
- Conform beleid van de landelijke kerk zullen plaatselijke kerken in toenemende mate solidair met elkaar moeten zijn bij financiële moeilijkheden.

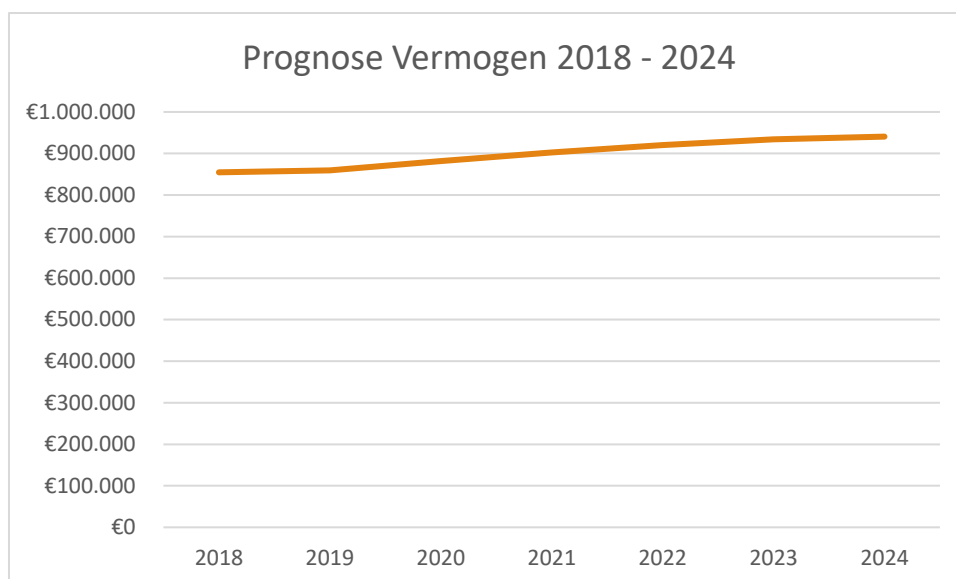
Er is momenteel voldoende algemene reserve beschikbaar. Het aanwenden van algemene reserve kan alleen als bovenstaande is gegarandeerd. Omdat gelden maar eenmaal kunnen worden besteed, dienen deze bestedingen in lijn te zijn met de beleidskeuzes uit hoofdstuk 4.

Samenvatting

Ook in onderstaande tabel is nog eens te zien dat het College van Kerkrentmeesters verwacht de komende jaren de verplichtingen binnen de kaders van de inkomsten (en de voor onderhoud bestemde reserves) te kunnen realiseren. Er is tevens beperkte ruimte om tegenvallers op te kunnen vangen.

Inkomsten uit "Levend geld" (Kerkbalans) zijn onderdeel van de totale inkomsten, die verder onder meer bestaan uit huuropbrengsten, collecten en rentebaten. In de komende jaren is de financiële situatie op orde, zolang er ook voldoende inkomsten uit verhuur blijven.

Het vermogen zal licht groeien, tenzij er aan de kostzijde tegenvallers zijn de komende jaren.

3.2 Vrijwilligers

Er is geen centrale registratie van de gemeenteleden die vrijwilliger zijn. Een deel van de vrijwilligers is opgenomen in de jaarlijkse uitgave van de Wegwijzer. Daarin worden ongeveer 240 verschillende namen genoemd. Veel mensen vervullen meerdere taken. Het werkelijk aantal gemeenteleden dat zich als vrijwilliger inzet voor de kerk is waarschijnlijk veel hoger. We zijn een gemeente van "doeners". Alhoewel het net als in veel vrijwilligersorganisaties soms lastig is om mensen te vinden voor een functie, zijn er geen belangrijke posten onbezet.

4 Visie

*De Eeuwige is onze God
Heb hem lief
Dan kun je vrij zijn zoals God je heeft bedoeld?*

4.1 Een bloeiende gemeente met uitdagingen

Bloei

In de vorige beleidsperiode is gekozen voor “bloeien” in plaats van “groei”. Een keuze voor kwaliteit in plaats van voor kwantiteit. Het is bemoedigend om te zien dat we een “bloeiende” gemeente hebben (zie profiel van de gemeente in paragraaf 2.2), die omziet naar elkaar en actief is. Het doel was te komen tot “één (bruisende) gemeente die elkaar elke week ontmoet.”. We kunnen constateren dat dat doel is bereikt.

Krimp

De kerk in de westerse wereld, dus ook in Nederland en in Nieuwegein, krimpt. Ook onze gemeente kent een teruglopend aantal leden. Jongere generaties haken af en de gemiddelde leeftijd van de kerkleden stijgt.

De voor de hand liggende reactie is om te proberen dit tijt te keren en te trachten het aantal leden op peil te houden of mogelijk zelfs tegen de stroom in weer te laten stijgen.

Vijf jaar geleden is bewust voor een andere reactie gekozen: “bloei” in plaats van “groei”. Dat betekent echter niet dat de roep om betrekken van “de jongeren” of tegengaan van de krimp verstomd is. Veel gemeenteleden vragen aandacht voor het tegengaan van de krimp.

Geloofsbeleving

In onze missie (paragraaf 2.1) getuigen we dat “We leven vanuit het geloof dat we Gods kinderen zijn en dat Hij de mensen lief heeft.”.

In het profiel van de gemeente (paragraaf 2.2) merken we op dat dit geloof sterk individueel beleefd wordt. Het geloof is wel als de belangrijkste kernwaarde genoemd in de enquête (zie ook paragraaf 2.2). Het geloof is ook wat ons als gemeente samenbrengt en bindt. Desondanks valt het op dat er beperkt gesprek en discussie is over het geloof in onze gemeente. In de gesprekken met de verschillende taakgroepen is veel aandacht voor de organisatie van de kerkelijke gemeente en het samenleven in de gemeente, maar zijn er weinig woorden over het geloof. Zo wordt bijvoorbeeld weinig nagepraat na de kerkdiensten over de inhoud van de dienst. Er vinden wel gesprekken plaats over het geloof, maar dan binnen een veilige omgeving. Bijvoorbeeld in de gespreksgroepen en tijdens het uurtje Bron. Het laatste grote debat over een onderwerp gerelateerd aan geloof binnen onze gemeente is al weer enige tijd geleden. Er bestaat verlegenheid om te spreken over het geloof. Een goed voorbeeld waar de geloofsbeleving wel centraal staat is de succesvolle rubriek ‘Wat betekent geloven voor jou?’ in het kerkblad Onderweg. Daarin wordt de rijkdom aan geloofsverhalen van de gemeenteleden mooi in beeld gebracht.

Duurzaamheid

Klimaatverandering en duurzaamheid zijn actuele maatschappelijke thema’s. Ook in onze gemeente maken vele leden zich zorgen over de wijze waarop we met de schepping omgaan. Als eerste kerkelijke gemeente in Nieuwegein zijn we “Groene Kerk” geworden. Niet iedereen in onze gemeente is overtuigd dat duurzaamheid

een thema is voor de kerk. Een substantiële groep gemeenteleden vindt het wel een belangrijk onderwerp en onder de jongeren is dit praktisch unaniem het geval.

Eredienst

Veel gemeenteleden hebben zich tijdens het proces waarin dit beleidsplan is samengesteld, uitgesproken over de eredienst. Onder meer via de vragenlijst (zie bijlage 2) en op de gemeenteavond in februari 2019. Wat opvalt is dat er veel verschillende – en ook wel tegenstrijdige – behoeften zijn.

Op twee punten willen we daar hier iets over vermelden. Ten eerste over de muziek in de dienst. Een deel van de gemeente wenst meer andere muziek in de dienst. Minder de traditionele liederen uit het liedboek, begeleid door het orgel. En ook minder gezamenlijke zang en vaker deelname van een koor of band.

En ander deel spreekt zich juist uit dat orgelmuziek hen diep raakt en de gemeente goed ondersteunt. En dat er veel kracht en vreugde wordt gehaald uit het samen met elkaar zingen.

Ten tweede over de vorm van de dienst. Een deel van de gemeente vraagt om minder traditionele diensten en meer aandacht voor vormen die bijvoorbeeld ook jongeren aanspreken. Ook vaker een Dichterbij dienst en latere aanvangstijden. Ze stellen daar zelf prijs op, maar denken ook op die manier beter jeugd te kunnen behouden.

Een ander deel vraagt juist een aantal veranderingen opnieuw te overwegen. Bij aanvang van de dienst reageert de gemeente met “Goedemorgen” op de groet van de ouderling van dienst. Niet iedereen vindt dat passend. Ook gezongen responsies worden door een deel van de gemeente niet op prijs gesteld. Verder wordt gevraagd vaker de Apostolische geloofsbelijdenis uit te spreken.

Ook op andere punten dan muziek en vorm zijn er verschillende behoeften.

4.2 Delen in de bloei

Gezien de constatering in de vorige paragraaf maken we de volgende keuzes.

Bloei

We blijven ons inzetten voor de bloei van de gemeente. Het omzien naar elkaar en de grote mate van vrijwilligersinzet zijn grote waarden van deze gemeente. Het pastoraat (door onder meer predikanten, bezoekers en meeleeftij) is goed georganiseerd en wordt gewaardeerd. Dat is niet vanzelfsprekend en we blijven ons inzetten om die belangrijke basis vast te houden.

Delen

We leven als gemeente vanuit het “geheim”, zoals verwoord in onze missie in paragraaf 2.1. Dat is een geheim van overvloed (in geloof, liefde en aandacht voor de medemens). Wij zijn als gemeente dankbaar en blij dit geheim te kennen; het bepaalt hoe we in onze gemeente met elkaar omgaan en inspireert ons om ons voor de medemens in te zetten.

Dat gunnen we ook anderen. Met anderen bedoelen we de jongere generaties, mensen die de kerk niet meer of niet zo vaak meer bezoeken en mensen die de kerk niet kennen. Uit die overvloed willen we delen. We denken dan niet meer vanuit de krimp van mensen en middelen, maar vanuit het delen van de overvloed van liefde die we mogen ontvangen. De titel van dit beleidsplan is om deze reden gekozen.

Er is een duidelijke roep in onze gemeente om de jongere generaties meer te betrekken en zo de continuïteit van onze geliefde gemeente veilig te stellen. De continuïteit van onze eigen gemeente is daarbij niet de primaire motivatie, maar de wens om het geheim te delen met anderen en iedereen te laten delen in de rijkdom die het geeft om als gemeente samen het geloof te mogen beleven.

Als we anderen willen betrekken, zullen meer ons geheim moeten delen. Zie ook: geloofsbeleving.

Geloofsbeleving

De projectgroep is tot de conclusie gekomen dat de kern van ons samenzijn, oftewel de “geloofsbeleving”, aandacht behoeft.

Dit is een complex vraagstuk. De tijd heeft ontbroken om tot concrete aanbevelingen te komen. De projectgroep beveelt aan om dit onderwerp extra aandacht te geven.

Het is opgevallen dat ook in andere gemeenten deze vraag speelt en daarom is het verstandig om samen naar antwoorden te zoeken.

Duurzaamheid

We zijn “Groene Kerk”, maar het onderwerp leeft nog onvoldoende binnen onze gemeente. Temeer dit een onderwerp is dat zeker de jongere generaties bezig houdt en we hen willen blijven aanspreken, verdient het meer aandacht. Dat kan vorm krijgen in gesprekken en door middel van interne en externe publiciteit. Een goed voorbeeld is de recent gehouden dienst en avond over “God in de supermarkt”. Ook voorbeeldgedrag en keuzes kunnen een manier zijn, bijvoorbeeld door de installatie van zonnepanelen op het Geinlicht.

Eredienst

Het is goed om te constateren dat gemeenteleden elkaar ruimte gunnen en dat we met verschillende behoeften een goede balans weten te vinden in de wekelijkse eredienst. Ook dat is de waarde van een kerkelijke gemeente, waarbij we verschillen weten te overbruggen en God en elkaar ontmoeten

Aanpassingen aan de eredienst zullen altijd nodig blijven om mee te groeien met de tijd. Mochten die aanpassingen nodig blijken, dan past hierbij een stapsgewijze en voorzichtige aanpak.

Bovenstaande keuzes in beleid hebben gevolgen op een aantal gebieden, zoals in de volgende paragrafen verder toegelicht.

4.3 Publiciteit

Als we anderen gunnen om met onze manier van samen leven en met ons geheim kennis te maken, dan is het nodig om onze communicatie daarop in te richten. De huidige publicaties zijn gericht op de gemeente zelf (onder meer Onderweg en Weekinfo) en op een eerste kennismaking door derden (website). De inhoud voor die publicaties wordt door taakgroepen, commissies, predikanten en anderen aangeleverd. Dat zal ook zo blijven.

Wat we daaraan toevoegen is regie op de publiciteit naar buiten. Voorgesteld wordt om hier een aparte rol voor in te richten of dit toe te wijzen aan een bestaande of nieuwe taakgroep, zodat de inhoud consistent en aantrekkelijk gebracht kan worden. Dit alles zonder dwingend en evangeliserend over te komen; dat past niet bij onze gemeente.

Het is goed om daarbij aan te sluiten op evenementen en gebeurtenissen die al plaats vinden. Goede voorbeelden zijn het vieren van het 200 jarig bestaan van de Dorpskerk of een bijzondere musical of muziekkuitvoering. Bij het in gebruik nemen van de verbouwde Dorpskerk in 2017 is ook dat moment aangegrepen om iets meer over onszelf te vertellen.

Ook evenementen in onze omgeving kunnen we gebruiken om ons zelf te tonen. De jaarlijkse braderie en Koningsdag zijn daar een goed voorbeeld van.

4.4 Betaalde krachten

Om onze uitgaven aan te passen aan de gedaalde inkomsten, is in de vorige beleidsperiode om uiteenlopende redenen het aantal FTE voor betaalde krachten (i.c. de predikanten) teruggebracht. Het takenpakket van de predikanten is zorgvuldig besproken en opnieuw ingedeeld.

De keuzes in paragraaf 4.2 betekenen ook veel voor wat we van predikanten en andere betaalde krachten vragen en de (financiële) ruimte die daarvoor moet komen. Telkens met de verantwoordelijkheid om inkomsten en uitgaven in evenwicht te houden.

Concreet betekent dat het volgende voor aandachtspunten in het takenpakket van predikanten en andere betaalde krachten:

- Publiciteit – actieve rol in het meer bekendheid geven over ons, onze missie en onze manier van samen leven. Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van interviews, mee werken aan eigen extern gerichte publicaties of bezoeken van scholen of andere groepen.
- Jongeren – voldoende tijd en aandacht om jongere generaties op een voor hun herkenbare manier aan te spreken en te betrekken.
- Ouderen – onze gemeente vergrijsst. Gelukkig is er momenteel tijd van predikanten en bezoekers voor ouderen (onder meer bezoekwerk). De vergrijzing kan op termijn zorgen voor minder vrijwilligers en juist meer vraag. Mogelijk is er dan meer inzet van betaalde krachten nodig.

4.5 Financieel beleid

Het stellen van de juiste prioriteiten bij het doen van uitgaven met geld dat door de gemeente bijeen is gebracht is van groot belang. Dat geldt nog eens extra nu de inkomsten zullen blijven teruglopen.

Om dat te bereiken zal – sterker dan nu het geval is – als volgt gestuurd moeten worden:

1. Taakgroepen gaan een actieve rol spelen in het opstellen van de begroting. Jaarlijks doen zij een voorstel voor budget voor uitvoering van hun taak.
2. De kerkenraad maakt keuzes door middel van de begroting. Dit beleidsplan helpt de kerkenraad om die keuzes beargumenteerd te maken.
3. Binnen de kaders van de begroting voeren de taakgroepen en commissies op basis van hun budget hun taak uit. Nu kennen de taakgroepen vaak hun budget niet en wordt beoordeling of iets binnen budget past overgelaten aan het College van Kerkrentmeesters.
4. Het College van Kerkrentmeesters is de beheerder van middelen. Zij zien er op toe dat financiën aangewend worden binnen de begroting en op aanwijzen van de taakgroepen.

4.6 Organisatie

De taakgroepen werken zelfstandig. Er is gekozen voor het geven van de vrijheid aan de taakgroepen om eigen plannen te maken en zelf beslissingen te nemen. Minder dan in het verleden gaat besluitvorming via moderamen en kerkenraad. Daarmee hebben de taakgroepen aan kracht gewonnen, is er minder bureaucratie en meer motivatie en energie in de uitvoering.

Wel is er het risico dat taakgroepen los van elkaar gaan werken en dat plannen en doelen niet op elkaar zijn afgestemd. Verslagen van de vergaderingen van de taakgroepen worden in de kerkenraad met elkaar gedeeld en punten ter afstemming kort besproken op de vergadering van de kerkenraad. Dit kan aangevuld worden met extra maatregelen om de activiteiten beter op elkaar af te stemmen. Bijvoorbeeld door:

- (Vertegenwoordiging van) taakgroepen uit te nodigen voor vergadering van de kerkenraad, zodat doelen, plannen en uitvoering besproken kunnen worden.
- Het organiseren van een gemeenteeavond, waarin de taakgroepen met gemeente in gesprek gaan.

4.7 Relaties met andere kerkelijke gemeenten en religieuze groeperingen

De krimp van de protestantse kerk en onze gemeente, en de financiële en organisatorische risico's die dat met zich meebrengt, dwingt ons meer samen te werken met andere gemeenten binnen de protestantse kerk. In eerste instantie zoeken we die samenwerking met de andere gemeenten in de ring Utrecht van onze classis. Dit kan ook betekenen dat gezamenlijk gebruik gemaakt wordt van een gebouw of dat gezamenlijk een professionele kracht wordt ingezet.

Met het bundelen van de krachten kunnen we de protestantse kerk ook beter zichtbaar maken (zie "delen" in paragraaf 4.2). Een huidig voorbeeld is het gezamenlijk uitbrengen van de jaarlijkse kerstkaart.

Maar ook vanuit het geloof dat we Gods kinderen zijn en dat Hij de mensen lief heeft (zie missie in paragraaf 2.1) zoeken we de verbinding met andere religieuze groeperingen om ons heen. De organisatie van de jaarlijkse Walk of Peace is een goed voorbeeld van zo'n verbinding.

Bijlage 1 – Gesprekken met gemeente

De projectgroep heeft met de volgende groepen uit de gemeente gesproken.

Groep	Datum
Gemeente avond	6 februari 2019
Taakgroep Pastoraat	14 maart 2019
Taakgroep Eredienst	26 maart 2019
Taakgroep Vorming & Toerusting	3 april 2019
Talentenklas 14-15 jarigen	4 april 2019
College van Kerkrentmeesters	8 april 2019
Ouderenmiddag	11 april 2019
Tienerdienst	5 mei 2019
College van Diakenen	6 mei 2019
Taakgroep Publiciteit	7 mei 2019
Predikanten	20 mei 2019 / 23 juli 2019
Kerkenraad	11 juni 2019
16-25 jarigen	27 juni 2019
KerkinAktie Buitenland	28 juni 2019
Oud praeses en oud scriba	30 juli 2019

Bijlage 2 – Vragenlijst

In de periode mei-juni 2019 is de gemeente gevraagd om haar mening te geven via een vragenlijst. De vragenlijst was online in te vullen op de website. Mensen die geen toegang tot de online versie van de vragenlijst hadden, konden een papieren versie invullen. Het invullen van de vragenlijst was anoniem. De enige vragen over de persoon betroffen de leeftijd en de tijd die men verbonden was aan de gemeente.

De vragenlijst is 53 keer ingevuld. Er zijn meer reacties ontvangen uit de groep van 60 jaar en ouder (66% van de reacties kwam uit deze groep) dan verwacht kan worden uit de samenstelling van de gemeente (52% van de gemeenteleden is 60 jaar of ouder). Of anders gezegd: er zijn minder reacties ontvangen uit de jongere groep dan verwacht kon worden op basis van de samenstelling van de gemeente. 77% van de mensen die meegedaan hebben zijn meer dan 15 jaar betrokken bij de gemeente.

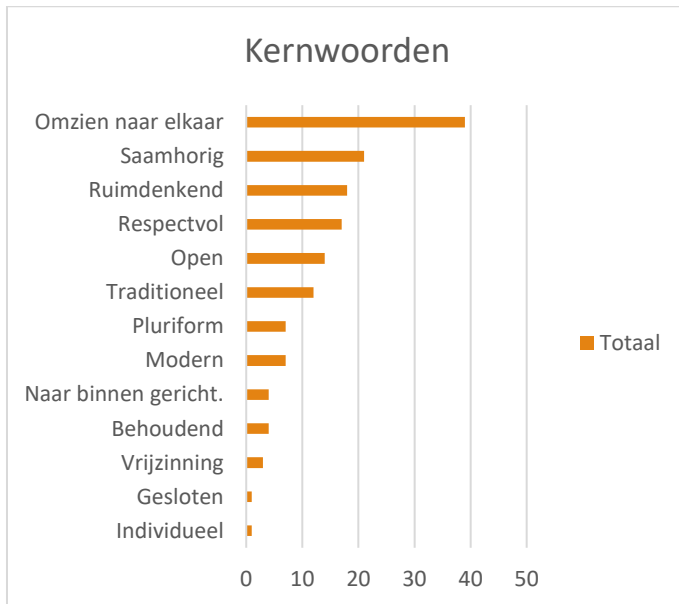
De volgende vragen zijn gesteld:

<p>1. Welke kernwoorden vindt u bij onze gemeente passen? (Kies maximaal 3 woorden)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Omzien naar elkaar ☐ Open ☐ Saamhorig ☐ Traditioneel ☐ Modern ☐ Vrijzinnig ☐ Behoudend 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Pluriform ☐ Ruimdenkend ☐ Respectvol ☐ Individueel ☐ Naar binnen gericht ☐ Gesloten Overig: ....
<p>2. Welke kernwaarden vindt u bij onze gemeente passen? (kies maximaal 3 woorden)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Het geloof ☐ Naastenliefde ☐ Samen bidden ☐ Evangelisch ☐ Avondmaal ☐ Bezinning 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Rust ☐ Actief ☐ Bijbel ☐ Geloofsbelijdenis ☐ Orthodox Overig: ...
<p>3. Wat mogen we in ons geloof nooit vergeten? (open vraag)</p>	
<p>4. Wat is uw droombeeld voor de komende 10 jaar, op welke manier willen wij gemeente zijn? (kies maximaal 3 woorden)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Levendig ☐ Inspirerend ☐ Openhartig ☐ Praktisch ☐ Actief ☐ Meelevend ☐ Avontuurlijk 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Enthousiast ☐ Het is goed zoals het nu is. ☐ Oudere gemeente ☐ Veel jeugd ☐ Groene Kerk <p>Wilt u nog een toelichting geven?</p>
<p>5. Financiën</p> <p>Onze financiën zijn nu op orde. Vanuit de huidige kerkbalans kan het pand, de salarissen en de vaste lasten worden betaald. Waar zou u naast deze essentiële zaken prioriteit aan willen geven bij besteding van onze middelen?</p> <p>Stel er is wat geld over, in welke volgorde wilt u dan dat dit besteed wordt (1=meest belangrijk, 6=minst belangrijk)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Groene kerk (bv zonnepanelen, isolatie, voorlichting etc) ▪ Kerkdiensten (bv goede videolink met Geinlicht, podium, kindernevendienstbord, beeldschermen) ▪ Pastorale zorg (bv salaris voor extra beroepskracht) ▪ Kerkgebouw en omgeving (bv inrichting tuin, inrichting Geinlicht en zolder, zonwering kerk) ▪ Diaconie ▪ Aanhouden als reserve voor mindere tijden. 	
<p>6. Heeft u verder nog opmerkingen of suggesties?</p>	
<p>Wat is uw leeftijd?</p>	
<p>Hoe lang bent al betrokken bij de gemeente?</p>	

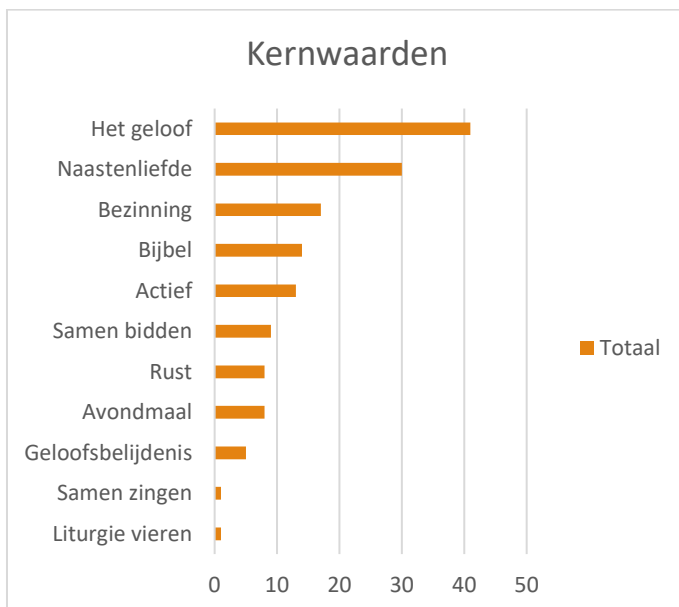
- Minder dan 1 jaar
- 1-5 jaar
- 5-15 jaar
- Meer dan 15 jaar

Uiteraard heeft de projectgroep kennis genomen van de antwoorden bij het formuleren van het voorgestelde beleid. Hier volgt een beknopte, geanonimiseerde samenvatting van de resultaten.

Welke kernwoorden vindt u bij onze gemeente passen?

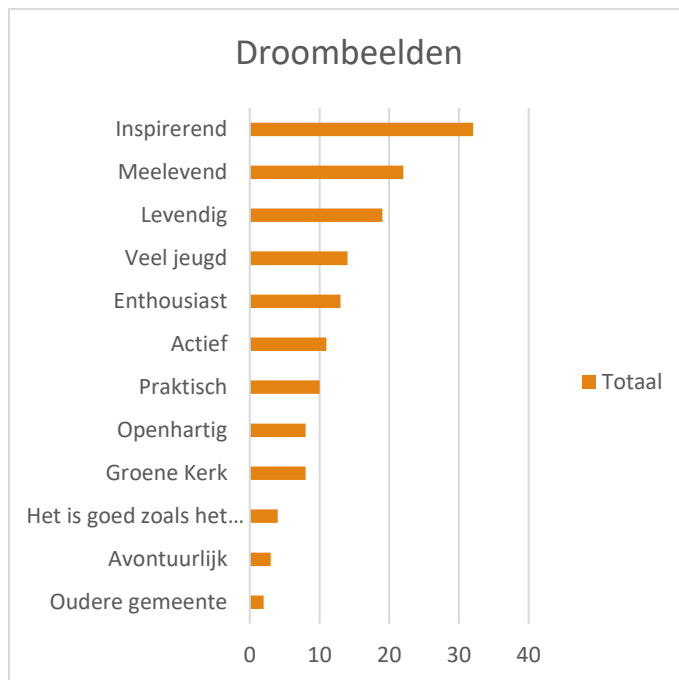

Welke kernwaarden vindt u bij onze gemeente passen?

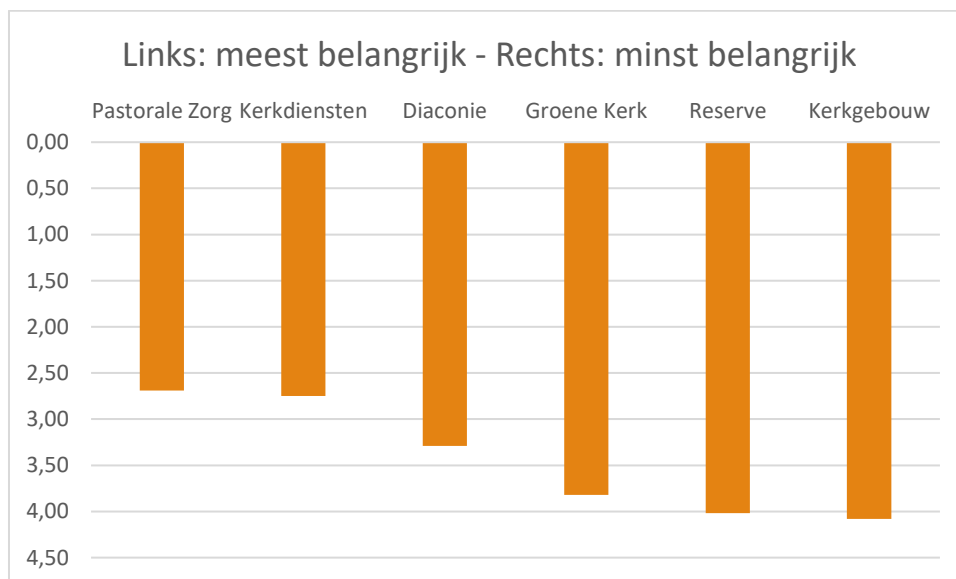

Wat is uw droombeeld voor de komende 10 jaar, op welke manier willen wij gemeente zijn?

Stel er is wat geld over, in welke volgorde wilt u dan dat dit besteed wordt ?

Verwijzingen

---

¹ Preek ds. Inge Hoek in Dorpskerk, 12 augustus 2018.

² Preek ds. Inge Hoek in Dorpskerk, 6 mei 2018.

³ Gegevens van het kerkelijk bureau PGNN op 16 oktober 2018.

⁴ Statistische Jaarbrief 2017, tabel D. Dienstencentrum Protestantse Kerk in Nederland.

⁵ <https://cijfers.nieuwegein.nl/>, informatie opgehaald op 16 oktober 2019

⁶ H. Oosterhuis, 150 psalmen vrij, psalm 100.

⁷ Preek ds. Hester de Rivecourt, 19 mei 2019.